

YAZILIŞININ 600. YILINDA BİR KUTLU DOĞUM ŞAHESERİ ULUSLARARASI MEVLİD SEMPOZYUMU

TÜRKİYE
DİYANET VAKFI
YAYINLARI

Bir Kutlu Doğum Şaheseri

MEVLİD ve SÜLEYMAN ÇELEBİ

Editörler

Bilal Kemikli

Osman Çetin

Mevlid ve Süleyman Çelebi

Bilal Kemikli-Osman Çetin

Yayın No: 476

Sempozyum ve Paneller Serisi : 45

ISBN 978-975-389-649-8

10.06.Y.0005.476

Yayıncı Sertifika No: 15402

© Bütün Hakları Türkiye Diyanet Vakfı'na aittir.

1. Baskı, Eylül 2010, Ankara 1.000 Adet

İLK SAY Kurulu'nun 09.02.2010 tarih ve 2/5 sayılı kararıyla uygun görülmüş ve Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti'nin 16.02.2010 tarih ve 1333 /16 sayılı kararıyla basılmıştır.

Türkiye Diyanet Vakfı Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi'nin dizgi, fotomekanik, ofset ve cilt tesislerinde hazırlanıp basılmıştır.

TÜRKİYE DİYANET VAKFI

Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi

Alınteri Bulvarı 1256 Sokak No:11

Yenimahalle / ANKARA

Tel: 0312. 354 91 31 (pbx) Faks:0 312 354 91 32

web: www.diyagnetvakfiyayin.com.tr.

e-posta: tdvyayin@diyanetvakfi.org.tr

YAKIN TARİHİMİZİN MEŞHUR MEVLİD TÖRENLERİ

Prof. Dr. Mustafa KARA

Uludağ Ü. İlahiyat Fakültesi, Bursa

Peygamberlerin vazifesi toplumu Allah ile irtibatlandırmak daha sonra bu irtibatı aşk ve muhabbete dönüştürme faaliyetlerini gerçekleştirmekdir. Allah'a aşık olan toplumlar bu ilâhî zevklerle dolu olan yolu kendilerine açan peygamberlere de aşık olmuş, onları Allah ile birlikte sevmiş ve yadetmiştir. Bu gerçek, son peygamber Hz. Muhammed için de geçerlidir. Kur'an-ı Kerim'e göre Allah'a aşık olabilmek için takip edilmesi gereken yol, Hz. Peygamber'in "iz"lerinden geçmektedir.(bk. Âli İmran 3/31) Onun için Kur'an ve Sünnet bu yolun iki vazgeçil(e)mez esasıdır.

Müslümanlar, gönüllerinin derinliklerinde hissettikleri bu ilâhî aşkı zaman zaman terennüm ederek fikir ve değişik dillerde duygularının bir kısmını dostlarıyla da paylaşmışlardır. Allah ve Resulü ile ilgili elimizde yüzlerce manzum / mensûr eserin bulunması bu sevdanın açık belgesidir. Manzum eserlerin en meşhuru ise *Mevlid*'lerdir. *Mevlid* kandillerinde yılda bir defa okunan bu eserler giderek yıl boyu en çok okunan metinler haline gelmişlerdir. Özellikle Osmanlı toplumunda XV. yüzyılla birlikte yaygınlaşmaya başlayan bu gelenek devletin "resmi protokolü"nün katıldığı, padişah, sadrazam ve şeyhulislamın hazır bulunduğu camilerde icra edilegelmiştir. Zamanla İstanbul'da Sultanahmet Camii bu "ruhani şenliğin" merkezi olmuş ve halkın her kesimini kucaklamıştır. Sahaflar Şeyhizâde Esad Efendi (öl. 1264 / 1848) *Teşrifat-ı Kadime* isimli eserinde söz konusu törenleri genişçe anlatmıştır.¹

Mevlid cemiyetlerinde yaşanan derunî haller o kadar güçlü bir şekilde insanlara tesir etmiştir ki, kandillerin dışında başka vesileler bularak bu lahutî atmosferin tekrar teneffüs edilmesine zemin

¹ Bu konuda ayrıca bk. Mehmet Şeker, "Teşrifat-ı Kadime'ye Göre Mevlid Alayı", *Süleyman Çelebi ve Mevlid*, ed. M. Kara, B. Kemikli, Bursa, 2007, 51-58.

hazırlamışlardır. Söz konusu vesilelerden biri de bütün toplumu ilgilendiren ve hayatın ayrılmaz bir parçası olan gaza, savaş ve ona bağlı olarak gündeme giren şehitlik konusudur. Bu yazıda değişik vesilelerle son yüzyılda yapılan bazı *Mevlid* törenlerine temas edilecektir.

Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun 08.04.1921 tarihli *İkdam* gazetesinde çıkan ve İstiklâl şehitleri için okunan *Mevlid*'lerden bahseden yazısı hem o güne hem bugüne ışık tutmaktadır:

"Dün Ayasofya, Beyazid, Şehzade câmileri emsali görülmemiş bir cemaatle dolu idi. Kadın, erkek, çocuk, binlerce müslüman, Eskişehir önünde şehit düşen mübarek din ve kan kardeşlerinin ruhuna ithaf edilen Mevlid-i şeriflere iştirak için fevc fevc bu mâbetlere koşuyordu. Biz bu heyecanlı kalabalığı sadece Ayasofya'da gördük. Fakat diğerlerini görenler de cami içlerinden avlulara taşacak kadar mehabetli cemaatlerden bahsediyorlar. Camilerimizdeki bu tezâhürat, bize eski zamanları hatırlattı. Dömeke, Golos vs. zaferleriyle taçlanan 98 Yunan seferinde de böyle sık sık camilerimizde ictimalar oluyordu. Şehitlerin ruhlarına Mevlidler ithaf olunur, Ordu-yı Hümayun için belîğ dualar okunurdu. Ve padişaha ebedî zafer temenni olunurdu.

...Rabbe bin kere hamdolsun ki düinden beri hakikat ve selâmetin bir cami ile bir cemaat dışında bulunmadığını biliyorum.

Beş on senedir, Garba uymak için açtığımız bütün o konfrans salonlarında, halkı zorla topladığımız o miting meydanlarında görülen şeyler, işitilen sözler bir hocanın okuduğu menkıbenin ve bu cemaatin sükûtu önünde bana ne kadar yavan ve boş göründüler. Meğer biz, içinden çıktığımız hakiki âlemi bırakıp onun yanında kitaplardan öğrenilmiş yeni bir âlem icad etmek istemiştik ve bu âlemde hakkı, selâmeti aramışız. Demek hak ve selâmetin, samimilikten, doğruluktan ve sadakattan oluşan bir hava dışında da yaşanabileceğine zahib olmuşuz. Ve serhatlerinde askerlerimiz bizi "Allah Allah" nidâlarıyla savunduğu sıralarda biz, Allah'tan başka şeylere inanmışız."

Bu yazının yazılışından bir ay sonra Ramazan ayı geldi. Mevlid okuma / okutma sırası Ankara'daydı. 13 Ramazan 1339 / 21 Mayıs 1921 tarihli Köy Hocası dergisinden Uryanîzade Ali Vahid'in yazdıklarını okuyalım:

"Büyük Millet Meclisi Reisi Mustafa Kemal Paşa Hazretlerinin Okuttukları Mevlid-i Şerif: Ağalar! Bu Cuma günü burada Hacı Bayram-ı Veli Camii şerifinde bulunaydınız da Büyük Millet Meclisi Reisi Mustafa Kemal Paşa hazretlerinin Mevlidi'ni bir dinleyeydinîz. Ben hiç şüphe etmem ki bu camii, cami olalı böyle Mevlid görmemiştir. Neden dersiniz 'paşa hazretleri

Mevlid-i Şerif okutturacakmış' diye duyan koştu, duyan koştu... Mustafa Kemal Paşa hazretleri de mahfilde cemaatin arasına karışmıştı. Hiç ayrı-seçi olmaksızın hep din kardeşleriyle birlikte bir safta omuz omuza namaz kılıyordu... Duadan sonra baktım Mustafa Kemal Paşa hazretleri camiden çıkıyordu. Herkes hürmetle geri çekilip kendisine yol açıyordu. Herkes hani şöyle paşanın gözünün içine bakıyordu. 'Allah tuttuğunu kolay getirsin' diye arkasından dualar ederek oradan ayrıldım. Böyle Mevlid dinlemenin de darısı sizin başınıza"

Ankara'dan sonra Osmanlı'nın ilk başkenti Bursa'ya geçelim:

Mehmet Akif Ersoy'a Bülbül şiirini yazdıran "Bursa'nın İşgali" 11 Eylül 1922'de sona ermiş, bir ay sonra Mudanya Mütarekesi imzalanmıştı. Bu mutlu günlerde ilk başkentte yapılan en coşkulu toplantılardan biri de Yeşil Camii'nde okunan *Mevlid*'di.

Aynı günlerde 17-18 Ekim tarihleri arasında Mustafa Kemal ilk Bursa seyahatini gerçekleştirecek, İstanbul'dan gelen Darulfünun müderrisleri Yahya Kemal ve arkadaşlarından başka 472 kişilik bir "öğretmen ordusu" da Mudanya yoluyla Bursa'ya gelecekti. Bu yolculuğu "*Bursa Seyahati*" adıyla kitaplaştıran Arif Hikmet eserini 1339'da İstanbul Ahmed İhsan matbaasında bastırmıştır. Eserden konumuzla ilgili bazı cümleleri okuyalım.²

"Şark Tiyatrosunda Fevzi Paşa, Kâzım Karabekir Paşa, İsmet Paşa, Kemaleddin Sami Paşaların da hazır bulunduğu büyük kalabalığa Mustafa Kemâl Paşa bir konuşma yaptı. Daha sonra öğretmen Mesih Bey "Son Zafer Münasebetiyle" ve "O Kahraman İçin" başlıklı şiirleri okudu. Arkasından Hafız Kemâl Efendi Medhiye-i Hazret-i Peygamberî'yi (Mevlid) çok güzel bir ses ve makam ile okumuş devamında tekbir getirilmiş ve zaferlerin devamı için dâa edilmiştir. İstek üzerine Yahya Kemâl de "Akıncı" ve "Gazi Giray" şiirini okudu. Ruşen Eşref, Hamdullah Subhi de duygularını ifade etti.

Yazar, Yeşil Camii'nde okunan *Mevlid* ile ilgili şu bilgileri veriyor:

"Seyyahlar önlerinde İsmet Paşa ve Türk Ocağı üyeleri olduğu halde Yeşil Camiye girdiler. Ezanı Rüşdiye öğretmenlerinden Necati ve Rasim Beyler okudu. Cemaatle kılınan öğle namazından sonra Mevlid okunmaya başladı. İstanbul'dan bizimle gelen Süleymaniye Camii başmüezzini Hafız Kemâl Efendi ve Enderun müezzinlerinden Hafız Muhammed Bey'in seslerinde

² Arif Hikmet, *Bursa Seyahati* Nşr Nezâket Özdemir, İstanbul 2008. Eser Mekatib-i İbtidaiyye Muallimleri Cemiyeti'nin 1 nolu yayınıdır.

ruhların bütün heyecanı, bütün yeteneği yaşıyordu. Coşkun ses caminin duvarlarına çarpıyor, inliyor, herkesin kalbine giriyor, herkesi ağlatıyordu. Şehit ruhları büyük aşk ve dâualarla inleyen, büyük kubbenin bağışlayıcı ve iman dolu derinliğinde manevi bir ışık gibi yanıyor. Bizim vücudumuzda da bir uhrevî hararet meydana getiriyor. Mustafa Kemâl Paşa ve arkadaşları Hacı Adil Bey (Bursa Valisi) ve hükümet üyeleri bütün Bursa halkı oradaydı. Cami dolmuş, avlu dolmuş, bütün sokaklar dolmuştu. Hacı Faik Efendi'nin dâasından sonra Yeşil Camiden bu fanilik ve uhreviliğin karıştığı yere bizden bir şey ruhumuzun kutsal ateşini bırakmış gibi yavaş yavaş, sessizce çıktık. Mustafa Kemâl Paşa ve arkadaşları Mevlid'den sonra Ankara'ya gidecekti. Onları yolcu ettik. Mevlid'den sonraki bu ayrılış bizi büsbütün hüzünlendirdi. Onlar tıpkı bir sevgilinin akışı gibi birden bire uzaklaştılar."

Mevlid için niçin Ulu Cami değil de Yeşil Camii seçilmişti. Aklıma şu husus geliyor. Bu cami de Yıldırım'dan sonra çok sıkıntılı günler yaşayan Osmanlı Devleti adeta yeniden kurulduğunda yapılmıştı.

1932 yılının Kadir gecesinde Ayasofya Camii'nde okunan Mevlid ise Mustafa Kemâl'in emriyle ilk defa canlı olarak radyodan yayınlanmıştı. Riyaset-i Cumhur İncesaz Heyeti şefi Hafız Yaşar Okur'un verdiği bilgiye göre bu Mevlid'de görev alan hafızlardan birkaç tanesinin ismi şöyle: Hafız Büyük Zeki, Sadedin Kaynak, Beylerbeyli Fahri, Sultan Selimli Rıza, Muallim Nuri... Hafızlar ertesi gün Dolmabahçe sarayında yemeğe davet edilmiş ve her birine 200'er lira verilmişti.

Hafız Yaşar, İran Şah'ının bulunduğu mecliste okuduğu Mevlid'den bahsettiği gibi, 1932'de Çanakkale'de Şehit Mehmet Çavuş abidesi önünde okunan ve İstanbul Müftüsü Hafız Fehmi Efendi'nin de hazır bulunduğu Mevlid'den de söz etmiştir.³

Kore şehitleri münasebetiyle yaklaşık altmış yıl önce Ankara ve İstanbul'da tertip edilen Mevlid törenleri de yakın tarihimizde unutulmayan izler bırakan toplantılardır.

10.12.1950 tarihinde Süleymaniye Camii'nde okunan ve Türkiye Anıtlar Derneği İstanbul Şubesi'nce gerçekleştirilen Mevlid ile ilgili dernek başkanı Ali Rıza Cansu şöyle diyor: "10 Aralık 1950 tarihine müsadif Pazar günü öğle namazını müteakip Süleymaniye camii şerifinde okutturulacak ve radyolarla bütün dünyaya yayınlanacak bu hatm-i şerif ve

³ Atatürk'le On Beş Yıl, İstanbul 1962.

Mevlid-i nebevî aşağıda isimleri yazılı memleketimizin yegâne hafız ve mevlûdhanları tarafından okunacak ve duası da İstanbul Müftüsü fazıl-ı muhterem Ömer Nasuhi Bilmen tarafından yapılacak ve Mevlid-i şerife başlanırken bu camiin kürsüsünden Diyanet İşleri Reisi Ahmet Hamdi Akseki tarafından bir hitabe irad edilecek ve sonunda da duayı müteakip keزالik fazıl-ı muhterem Urfalı Mahmut Kâmil Toker tarafından bir hitabe ile Mevlid-i şerif hitama erecektir. Bu mühim toplantıya bilûmum ihvan-ı dinîmizin teşrifleri hürmetle rica olunur."

Mevlid-i Şerif Programı:

1. Program kürsünden Rahmi Saruhan tarafından halka okunmuştur.
2. İstanbul Vali ve Belediye Reisinin mazeret mektubu (Bu mektup Vali Muavini tarafından kürsüde okunmuştur).
3. Diyanet İşleri Reisi merhum Ahmet Hamdi Akseki kürsüden mühim bir hitabe irad etmiştir.⁴

Mevlid Okuyanlar:

1. Hafız Sadettin Kaynak : Halen Sultanahmet camii imamlarından
2. Hafız Esat Gerede : Halen Edirnekapı camii baş imam ve hatibi
3. Hafız Abdurrahman Gürses (Hendekli) : Beyazid camii baş imam ve hatibi
4. Hafız Ali Üsküdarlı : Yeraltı camii imam ve hatibi
5. Hafız Cevdet Soydanses : Halen Şişli camii baş imam ve hatibi (meşhur Hafız Sami'nin yeğeni)

Dûa Edenler:

1. Hafız Mehmet : İstanbul vaizlerinden
2. Mahmut Kâmil Toker : Urfalı

⁴ Bu konuşmanın metni için bk. Türkiye Anıtlar Derneği İstanbul şubesinin 1950-51 yılına ait kongre münasebetiyle yayınlandığı broşür, s. 69.

Kur'an Okuyan Hafızlar

1. Hafız Hasan Akkuş : Nuruosmaniye camii baş imam ve hatibi
2. Hafız Ahmet Hızal : Heybeliada camii baş imam ve hatibi
3. Hafız Salahattin Uslu : Aksaray Valide camii imam ve hatibi
4. Hafız Rahmi Şenses : Ağa camii baş imam ve hatibi
5. Hafız İsmail Enderunî : Müzeler idaresi memurlarından
6. Hafız Nihat Yüce : Beyazid Soğanağa camii imam ve hatibi
7. Hafız Kerim Düzceli : Aksaray Valide camii müezzinlerinden
8. Hafız Ömer Akgöz : Fatih camii baş imam ve hatibi
9. Hafız Kudsî : Aksaray Valide camii hatibi
10. Hafız Sadık Erzi : Süleymaniye camii imamlarından ve hatip vekili
11. Hafız Harun (Soydaş) : Bursalı.⁵

Mevlid Başlıyor:

Evvelâ iki yan kürsüden Hafız Hasan Akkuş ve Hafız Esat Gerede tarafından birer aşr-ı şerif okunmuştur.

1. Birinci bahr: Hafız Sadettin Kaynak tarafından (Evvelâ bir aşr-i şerif, badehu mevlûda başlamış ve sonunda da bir kaside okumuştur). Bu arada Heybeliada imamı Hafız Ahmet tarafından yan kürsüde aşr-ı şerif okunmuştur.

2. Hak Taalâ bahri: Hafız Esat Gerede tarafından (Evvelâ bir aşr-i şerif okunarak mevlûde başlanmıştır. Bu arada yan kürsülerden Hafız Selahaddin ve Hafız Rahmi Şenses, birer aşr-ı şerif okumuşlardır).

3. Velâdet bahri: Hafız Abdurrahman tarafından evvelâ bir aşr-i şerif okuduktan sonra mevlûde başlamıştır. Bunu müteakip vaiz Hafız

⁵ 1924 Ordu doğumlu olan Harun Soydaş, hafızlığını Düzce'de tamamlamış, 1951'de Emirsultan Camii imamı olmuş, 1983'te Ulu Cami başmamlığından emekli olmuş, Aşere Takrip gibi Ku'an ilimlerine vâkıf bir kimse olup, halen Bursa'da yaşamaktadır. (02.05.09) Hayatı ve hocaları hakkında geniş bilgi için bk. Mustafa Öcal, Türkiye'de Kur'an Eğitim ve Öğretiminde Görülen Gelişmeler ve Bir İcâzetname Örneği UÜİFD, XIII /2 s. 81.

Mehmet tarafından ayakta bir dua yapılmıştır. Ve yine bu arada Enderunî Hafız İsmail tarafından kürsüde bir aşr-ı şerif okunmuştur.

4. Miracın bir kısmı: Hafız Ali Üsküdarlı tarafından Miracın bir kısmını okuduktan sonra bir aşr-ı şerif okumuştur). Bu arada hafız Nihat Yüce ve Hafız Kerim Düzceli tarafından kürsüde birer aşr-ı şerif okumuşlardır.

5. Miracın son kısmı: Hafız Cevdet tarafından (Evvelâ bir kaside, sonra Miracı tamamlamıştır).

Hatim İndirme

İndirilen hatimler için İhlâs-ı şeriften itibaren sureler okunmaya başlanmıştır. Bunlar; Hafız Ömer, Hafız Kutsî, Hafız Sadık, Hafız Harun ve diğer hafızlar tarafından okunmuştur.

Mevlid ve Hatim Duası

Urfalı Mahmut Kâmil Toker tarafından kısa veciz bir dua yapılmıştır.

Aynı yılın *Mevlid* kandilinde Ankara Hacı Bayram camiinde okunan *Mevlid*'de Diyanet İşleri Başkanı Ahmed Hamdi Akseki uzun bir konuşma yapmış,⁶ hafız Hasan Akkuş, Abdurrahman Gürses ve Esat Gere de görev almışlardır.⁷

Mevlid Sahibine Mevlid

Bursa'da 14 Aralık 1952 günü Ulucami'de okunan *Mevlid*'in de ayrı bir anlam ve önemi vardır. Çünkü bu *Mevlid* yapımına 1948 de başlanan Süleyman Çelebi'nin türbesinin açılış merasimi münasebetiyle okunan *Mevlid*'di. *Mevlid*'i yazan şahsı anmak için, *Mevlid*'i yazan şahsın görev yaptığı bir camide yüzyıllar sonra okunan bir *Mevlid*'di. Bu anlamlı gün için İstanbul'un "üçler"i teşrif etmişti: Hafız Sadeddin Kaynak, Hafız Hasan Akkuş, Hafız Esat Gere de. Kazım Baykal'ın başkanlığında çalışan

⁶ Ahmed Hamdi Akseki, 09.01.1951 tarihinde vefat ettiğine göre bu konuşma son dinî nasihatleri olabilir. Son cümlesi şöyledir: "Uğurlu ve mukaddes yollarda beşeriyete rehberlik eden yüce peygamberimizin doğumuna rastlayan bu mübarek gecenin aziz Türk ve bütün İslam âlemi için kuvvetli yeni ve mesut inkişafalara mebdde olmasını ve bütün beşeriyetin özlemekte olduğu sükûn ve huzura kavuşup kardeş gibi yaşamalarını Habib-i Ekrem efendimizin yüzü suyu hürmetine Cenab-ı hak'tan tazarru ve niyaz eylerim." 21.12.1950

⁷ Adı geçen broşür.

Eski Eserleri Sevenler Kurumu türbe için mimarî yarışma açmış, birinci olan proje uygulanmış, masraflar Valilik, Belediye ve TBMM tarafından karşılanmıştı. Bu vesileyle *Mevlid* metni neşretme işi de gündeme gelmiş, Fehmeddin Ulusoy ile Kazım Baykal'ın hazırladığı metin her iki zatın vefatından sonra yayınlanabilmişti.⁸

Bilindiği gibi Ulucamii imamı Süleyman Çelebi *Mevlid* diye meşhur olan *Vesiletü'n-necat* isimli eserini 1409 tarihinde kaleme almıştı. 2009 tarihinde ise *Mevlid*'in yazılışının 600. yılı münasebetiyle Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi ve Diyanet İşleri Başkanlığının işbirliğiyle aynı şehirde gerçekleşen uluslararası sempozyumun içinde bir *Mevlid* programı da gerçekleştirilmiştir.

08.03.2009 günü *Mevlid* kandili münasebetiyle TRT'nin gerçekleştirdiği canlı *Mevlid* yayını da bir "ilk"tir. Çünkü Kerkük, Lefkoşa, Bosna gibi şehirlerle canlı bağlantı kurularak farklı bir yayın gerçekleştirilmiş ve ilk defa Kürtçe *Mevlid* devlet televizyonlarından yayınlanmıştır.⁹

135 dakika süren bu program TRT 1, TRT Türk, TRT İnt, TRT 6 (ŞEŞ), TÜRKMENELİ TV (Kerkük), HAYAT TV (Saray Bosna), BAYRAK (Kıbrıs) kanallarından yayınlanmıştır.

TRT Din ve Ahlâk Programları müdürü Âdem Özkan'ın koordinatörlüğünde gerçekleşen *Mevlid*'de görev alan şahsiyetlerin bir kısmı şöyle sıralanabilir:

1. Prof Dr. Mustafa Çağrıcı(İstanbul Müftüsü)'nın İstanbul Yenikapı Mevlevîhanesinden yaptığı açılış konuşması

2. Sunucu: Halil Neciboğlu

3. Na't: Aziz Bahriyeli

4. Kerkük: Adil Mollaoğlu (Din Âlimleri Konseyi sorumlusu)

5. Tevhid bahri: Ayed Bayatlı (Kerkük)

6. İlâhî: Kerkük *Mevlid*hanları

⁸ Süleyman Çelebi ve *Mevlid* Nşr. Kadir Atlansoy İstanbul, 1999. Eserin başında Diyanet İşleri Başkanı Ahmed Hamdi Akseki ve İbnülemin Mahmud Kemal İnal'ın takrizleri vardır.

⁹ Bu vesileyle 1975 yılında "Çeşitli Dillerde *Mevlid*ler ve Süleyman Çelebi *Mevlid*'inin Tercümeleri" isimli makaleyi kaleme alan Bosnalı âlim Muhammed Tayyib Okıç'ı rahmetle anarız. Makale için bk. Atatürk Üni. İslamî İlimler Fakültesi Dergisi. Sayı. 1

7. Kıbrıs: Kağan Taşçı
8. Kıbrıs Din İşleri Başkanı Dr. Yusuf Suiçmez'in konuşması
9. Kur'an-ı Kerim: Hakan Moral, Lefkoşa Gönyeli Camii İmamı
10. Saraybosna : Ediba Rızvanbegoviç
11. Konuşma: Mustafa Çeriç (Reîsu'l-ulema)
12. İlâhî: Saraybosna medresesi ilâhî korusu
13. Veladet bahri: Hamza Laviç (Türkçe / Boşnakça)
14. Ara dua: Hafız Mansur Malkiç (Gazihusrev Bey Camii Başımamı)
15. Na't: Fevzi Mısır
16. Kur'an-ı Kerim: Mehmet Emin Mulâyim (Diyarbakır Ulu Camii İmamı)
17. Merhaba bahri: Oğuz Demirci / Kerkük
18. İlâhî: Kerkük *Mevlid*hanları
19. İlâhî: KKTC ilâhî grubu
20. Mi'rac ve münacat: İsa Aydın (Lefkoşa Yenişehir Şehitler Camii İmamı)
21. İlâhî: Saraybosna Gazihusrev Medresesi korusu
22. Kur'an-ı Kerim: Hafız Masnu Malkic / Saraybosna
23. Dua: Oğuz Metiner / Kıbrıs, Sebahattin Hürmüzlül / Kerkük, Seyfettin Ersoy / İstanbul